

Ne, nejedná se o chybu tisku. Dnešní pojednání bude věnováno čtyřnohým pomocníkům četnictva – služebním psům. Je velmi zajímavé sledovat historii používání tohoto pomocného prostředku, jak byli služební psi československého četnictva úředně označováni.

Aport

Již našim předkům, Chodům střežícím státní hranici, byly známy přednosti psa, doprovázejícího svého pána při výkonu strážní služby – ostrážitost, sluchové, zrakové a čichové schopnosti. Chodové byli proto i mistrem Jiráskem označováni jako psohlavci. Rovněž tak armády začaly v průběhu 19. století používat služeb psů jako strážců, hledačů raněných, zahynulých a pronásledovaných uprchlých osob nebo jako poslů tam, kde by člověk neprošel vůbec, či velmi pomalu. Naproti tomu rigidní ustanovení § 10 služební instrukce pro c. a k. rakouské četnictvo však obsahovala kromě požadavku na řádné ustrojení a vyzbrojení a vojenské chování četníka i z dnešního hlediska nepochopitelný zákaz vodění psů do služby, který platil od samého vzniku četnictva v monarchii.

Rakouská četnická správa byla, přes doporučení rakouského vyšetřujícího soudce a zakladatele moderní kriminalistiky Dr. Hanse Grosse z roku 1897 o přednostech psů pro službu vykonávanou četnictvem, zásadně proti návrhům na zavedení psů u četnictva. Ledy se pohnuly až roku 1909, kdy vznikl spolek "Polizeihundverein", který požádal ministerstvo zeměbrany, aby povolilo aktivní účast příslušníků četnictva na činnosti uvedeného spolku. Po předchozích průtazích udělil četnický inspektor v rámci své působnosti generálně všem příslušníkům četnictva povolení ke vstupu do spolku, avšak pod podmínkou, že tím pro četnictvo nevzniknou žádné větší materiální oběti. Uvedené povolení však v žádném případě neznamenalo povolení držet psy na četnických stanicích a vodit je do služby, neboť vodění policejních psů do služby by přivodilo více škod nežli prospěchu. Četnický inspektor poukazyval ve svém zdůvodnění, že četník se psem by se stal předmětem útoku volně pobíhajících psů a že jeho příchod do obce by byl místními hlídacími psy, hlavně v noci, zdaleka avizován. Tudíž zákaz „voditi psa do služby obsažený v § 10 služební instrukce je plně odůvodněn...“

Jedním ze zakladatelů četnické kynologie byl český četnický důstojník, rytmistr Theodor Rotter, který se pod vlivem uvedeného spolku, zprvu na vlastní náklady, zabýval chovem policejních psů. V roce 1908 v rámci dovolené navštívil v německém Saarbrückenu kurz pro výcvik služebních psů pruského četnictva. Po návratu do svého tehdejšího působiště v Kladně si z vlastních prostředků zakoupil dva vhodné psy a začal je cvičit podle zkušeností, získaných při pozorování zmíněného kurzu v Prusku. V roce 1910 byli na popud rytmistra Rottera s povolením ministerstva zeměbrany zařazeni na četnických stanicích v Ostravě, Karvině a Fryštátě 3 policejní psi v majetku jejich vůdců, kteří byli k tomuto účelu řádně vycvičeni. Vzápětí nato se četnické správě hromadily požadavky ostatních zemských četnických velitelství, aby i u nich byli na zkoušku povoleni policejní psi.

Tímto způsobem dostal na konci roku 1910 četník Jiří Macháček z četnické stanice v Písku povolení chovat a cvičit v četnických kasárnách svého psa Rolfa. Toto prováděl podle rytmistrem Rotterem nedávno vydané příručky Výcvik a použití služebních psů, která byla 27. července 1911 schválena s platností pro celé rakouské četnictvo, a která obsahovala první pokyny k výcviku psa s požadavky na vlastnosti a schopnosti, které musí vycvičený pes mít před zařazením do služby. Dále obsahovala i ustanovení, jak si má četník – vůdce "služebního" psa počínati před soudem.

Po několikaměsíčním usilovném výcviku obdržel na základě přezkoušení Rolfovy poslušnosti četník Macháček od píseckého okresního strážmistra povolení vodit svého Rolfa do služby. Při obchůzce, vykonávané se služebním psem Rolfem, kontroloval četník Macháček na nádraží plzeňsko-budějovické trati v Písku muže, nesoucího pytel napěchovaný peřím. Výsledkem zjistil, že se jedná o Františka Závorku, kovářského pomocníka 12.9.1878 rozeného a příslušného Smrkovice, který přenášené peří odcizil při vloupání do domku rolníka Jindřicha Berana ve Smrkovicích a chtěl jej v Písku zpeněžit. Macháček, potěšen vidinou "špíčka" - species facti nebo-li udání, které bude sepisovat u píseckého okresního soudu, vyzval Závorku, aby ho následoval do vlaku, kterým se ho rozhodl eskortovat k soudu. Poté co se vlak rozjel, využil zatčený nestřeženého okamžiku a pokusil se o útěk otevřeným oknem jedoucího vlaku. Četníka, který mu v tom chtěl zabránit, bodl kapesním nožem, ukrytým pod košilí, do pravé ruky. Jelikož poraněný Macháček povolil ze sevření, zdařil se Závorkovi útěk. V tom služební pes Rolf bez jakéhokoliv povelu vyrazil oknem stále jedoucího vlaku za prchajícím zločincem, zakousl se do něho a držel ho až do příchodu svého pána z nouzově zastaveného vlaku. Po spoutání pachatele řetízky pokračovala eskorta k soudu po lními cestami. Pojednou se Rolf náhle vzdálil zpět k místu zápasu, aniž by poslouchal povely svého pána. Po chvíli se vrátil a přinesl svému vůdci corpus delicti – zakrvácený nůž, který pachatel ztratil nebo odhodil. A tak byl František Závorka píseckému okresnímu soudu udán nejen pro přestupek krádeže podle § 460 trestního zákona, ale zejména pro zločin násilného vztažení ruky na osobu vrchnostenskou podle § 81 trestního zákona, jejichž spáchání bylo doloženo odcizeným peřím a aportovaným nožem.

Ačkoliv se Evropa již zmítala ve válce, byl v roce 1915 zřízen u rakouského četnictva první psinec financovaný ze státních prostředků. Psinec, vybudovaný v Písku, nevedl nikdo jiný než rytmistr Rotter. Písecký psinec dodával každoročně určitý počet služebních psů pro jednotlivá četnická velitelství a jeho správce byl pověřen prováděním odborné inspekce četnických stanic se služebními psy. Rotter, mezi tím povýšený do hodnosti majora, mimo jiné doporučoval přidělovat služební psy četnickým stanicím v místech železničních křižovatek.

Výsledky, dosahované používáním služebních psů, přiměly zkosnatělou rakouskou četnickou správu k úpravě služby jejich vůdců. Po letitých diskusích bylo rozhodnuto o jejich vyzbrojení pistolí a o minimálním počtu 5 hodin služby se psem za den. Dále bylo povoleno používání psů při eskortách a rovněž bylo navrženo ustoupení od nuceného nošení náhubku v případě, není-li pes kousavý a je-li dobře vycvičen.

Návštěva

Strážmistr Josef Najman z četnické stanice Krucemburk měl zálibu v chovu psů. U jeho rodinného domku nedaleko četnických kasáren měl krásnou boudu četníkův čtyřnohý kamarád, dobrmanský pinč Ajas. Veškerý volný čas, kterého měl sice málo, věnoval strážmistr výcviku

poslušnosti svého psa. Nic naplat, přestože Ajas poslouchal svého pána na slovo, do četnické služby nemohl. Velitel stanice vrchní strážmistr Jan Straub, který vodění psů do služby nebyl dvakrát nakloněn, se odkazoval na předválečný výnos rakouského ministerstva zeměbrany, podle něhož lze do služby brát soukromého psa četníka pouze až po jeho komisionálním přezkoušení.

Strážmistr Najman se tedy osmělil a napsal v roce 1921 na ministerstvo vnitra, do jehož působnosti četnictvo připadlo, prosbu, aby mu bylo laskavě povoleno chovat služebního psa a brát jej s sebou do služby. A se svou žádostí nebyl krucemburský strážmistr sám. Opakovaným argumentem uváděným v prosbách četníků, bylo využití předností psa nejen ve službě pátrací, ale i pro zajištění bezpečnosti jeho vůdce, což bylo v poválečném období, představeném enormním nárůstem zločinnosti, více než aktuální. Jednotlivá zemská četnická velitelství byla ministerstvem vnitra zmocněna k povolování držby a výcviku vlastních čistokrevných psů plemen německý ovčák, dobrmanský pinč, a airedale-terrier, a to na útraty vlastníka. Vodění psů do služby bylo vázáno na vykonání odborné zkoušky před komisí k tomu účelu ustanovenou a závazku držitele, že v případě potřeby propůjčí psa k účelu bezpečnostní služby v celém soudním okrese. Ministerstvo vnitra pak převzalo výlohy na výživu a ošetřování psa, včetně jeho pojištění proti povinnému ručení.

Odpověď, obdržaná strážmistrem Najmanem od zemského četnického velitelství pro Čechy, byla jeho prvním vítězstvím. Bylo v ní pozvání pro Ajase a jeho pána k odborným zkouškám až do Prahy. Pro oba pozvané to byla ohromná výzva a tak, i přes jízlivé poznámky pana vrchního, věnovali každou volnou chvíli tvrdé práci. Až nastal ten významný den, 27. listopad 1921, kdy se v Praze na Pankráci uskutečnily na tamním cvičišti pražského Klubu pěstitelů policejních a ušlechtilých psů, první zkoušky policejních psů československého četnictva. Odpovědná příprava byla korunována úspěchem a strážmistr Najman se vracel železnicí do Krucemburku s povolením zemského velitelství vodit Ajase do služby.

Přístup velitele stanice k Ajasovi a jeho používání ve službě byl však zpočátku velmi vlažný. Až jednoho dubnového rána roku 1922 přišel na četnickou stanici oznámit dělník Jaroslav Houba z parní pily v nedalekém Ždírci, kde vykonával zároveň funkci nočního hlídače, že na pile byly ukradeny řemeny. Řemeny, to byl pane v poválečném období výhodný artikl. Obuvníci, kteří z řemenů vyráběli podrážky za ně platili horentní sumy.

A tak se celé osazenstvo krucemburské stanice, vedené vrchním Straubem, strážmistři Antonín Kratochvíl a Najman s Ajasem, rychle odebralo na parní pilu, aby zvědavci neponičili stopy zanechané pachatelem. Z velitelova jednání na místě činu bylo zřejmé, že byl zvyklý spoléhat sám na sebe a na přibraného psa si ani nevzpomněl. Jediné, co se mu však podařilo při důkladném ohledání zjistit, že byly odcizeny celkem tři nejširší, a tudíž i nejsilnější řemeny. Zajímavé bylo to, že přes deštivé aprílové počasí nebyly nalezeny žádné stopy vedoucí k vysoké ohradě, kterou musel pachatel překonat, ani na ohradě nebyly nalezeny stopy po šplhání. Pan vrchní, který vida, že je se svými bohatými kriminalistickými zkušenostmi v koncích, vzpomněl si až nyní na Ajase. Strážmistr Najman, jenž poprvé dostal od velitele stanice příležitost ukázat, co jeho miláček dovede, přivedl Ajase na místo, odkud byly řemeny odcizeny, vydal psovi krátký pokyn: „Ajasi, stopa!“ Pes nabírá rozvážně vzduch a po několika vteřinách volně míří přes prostranství pily k hlídačovu domku! Přítomní četníci, včetně majitele pily, krouží nad počínáním psa nevěřícně hlavou. Vždyť jde po stopách nočního hlídače Houby, který krádež zjistil. Ve strážmistru Najmanovi by se v tom okamžiku krve nedořezal. Taková blamáž, říkal si v duchu, a šel celý zkroušený za Ajasem, který tlapkou právě otvíral kliku hlídačova domku. Ajas dravě vběhl dovnitř domku a začal zde štěkat. Strážmistr Najman jej

zvolna následuje a po chvíli radostně a vítězně přivolává pana vrchního. Má řemeny! Všichni se nahrnuli do domku a zjistili zde, že v jednom rohu domku, za šatníkem jsou na zadní stěně od shora dolů řemeny, které tvoří vlastně novou stěnu.

Jako první se vzpamatoval majitel pily, který se osočil na svého, podle něho až dosud poctivého a pracovitého zaměstnance Houbu. Ten než se mohl vzpamatovat, čelil otázkám dotěrných četníků, jak se mohly ukradené řemeny dostat k němu do bytu. Po usilovném přemýšlení si poněkud těžkopádný dělník vzpomněl, že u něho byl včerejšího dne z ničeho nic na návštěvě jeho známý Blahout, o kterém neslyšel mnoho let. Zítra večer se údajně opět zastaví. A četníci již byli doma.

Druhého dne večer zadrželi hlídačova návštěvníka, zločince z povolání, specialistu na krádeže řemenů Jiřího Blahouta. Zkušený zloděj využil při první návštěvě příležitosti, a když šel poctivý noční hlídač obejít celý objekt pily, skočil do strojovny kde přeřezal řemeny a zanesl je do jeho bytu. Při následující obchůzce přibil odcizené řemeny na stěnu v přesvědčení, že si jich Houba nevšimne. Nyní si pro ně přišel, neboť na ně měl již odbyt. Zločinec Blahout byl zatčen a dodán do vězení okresního soudu v Chotěboři pro zločin krádeže.

Pan vrchní od té doby nenechal na Ajase dopustit.

Cukerinářka

Samostatný československý stát zdědil po monarchii tři finanční monopoly: tabákový, solní a umělých sladidel. Poslední z nich byl nejmladší, neboť byl zaveden až ve válečné době císařským nařízením č. 37 ř. z., ze dne 25. ledna 1917. Umělá sladidla spatřila světlo světa koncem 19. století a vykazovala až pětsetkrát větší sladivost než pravý cukr. Nedostatek a vysoké ceny cukru na straně jedné a nesrovnatelně levná výroba umělých sladidel na straně druhé způsobily zvýšený zájem o tuto náhražku, zejména u méně majetných vrstev. Stát v zájmu ochrany domácích cukrovarníků zakázal dovoz umělých sladidel a výrobků z nich a vztáhl na sebe monopol na výrobu umělých sladidel. Výroba sladidel byla v roce 1920 svěřena firmě Bohumínské chemické závody, akc. spol. v Bohumíně, která se smluvně zavázala dodávat umělá sladidla pro potřebu celé republiky a za to jí byl zaručen svobodný vývoz sladidel do ciziny. Ministerstvo financí stanovovalo prodejní ceny umělých sladidel a kontrolovalo jejich výrobu, distribuci a prodej. Výnos monopolu umělých sladidel byl například v roce 1919 13 milionů Kč, v roce 1920 již činil 37 milionů Kč a od roku 1924 se pohyboval okolo dvou milionů Kč ročně. Tato nepopulární opatření však měla za následek přeshraniční pašování levného cukerinu, zejména z Německa. Finanční stráž na hranicích kontrolovala dodržování uvedeného státního monopolu a neustále bojovala s profesionálními pašeráky cukerinu. Ve vnitrozemí se na boji s tímto nešvarem podílela důchodková kontrola, ale i četnictvo.

V obvodu dvoumužové četnické stanice Pirkenhammer se v období přetrvávající hospodářské krize v roce 1931 usadila cukerinářka. Pátráním četnického strážmistra Jana Marouška se po delší době podařilo zjistit, že cukerinářka Anežka Bílá bydlí ve Stanovickém mlýně. Bílou prozradily časté návštěvy samoty, na níž stál mlýn, jsoucí v zániku. V uvedeném mlýně u řeky, na samém pokraji lesa bydlil mlynář se svojí rodinou. Bílá měla samostatný vchod, který byl na opačné straně, než byl vchod do vlastního mlýna i mlynářovo obytné stavení. Zákazníci tak mohli do bytu cukerinářky chodit, aniž by byli kýmkoliv ze mlýna zpozorováni. Na základě upozornění četnické stanice Pirkenhammer byla Anežka Bílá Inspektorátem finanční stráže Boží Dar dopadena a dodána pro důchodkový trestný čin do vězení, kde strávila celý měsíc.

Tento čas využila Bílá naprosto smysluplně. Vyškolila se od spoluvězňů, a stala se tak rafinovanou cukerinářkou.

To však velitel stanice Adolf Grešl ani podřízený četník Maroušek zpočátku vůbec netušili. Naivně se domnívali, že trest splnil svůj účel, neboť Bílá se po propuštění z vazby chovala řádně. Šetrný dohled nad propuštěnou trestankyní, prováděný ve smyslu četnické služební instrukce v místě jejího bydliště, totiž nasvědčoval, že zcela zanechala obchodu s cukrínem, který předtím provozovala ve svém bytě. Snaživý strážmistr se však čirou náhodou dozvěděl, že 14letá dcera Bílé začala objíždět na kole okolní vesnice a rozvážela zboží osobně. Po krátké době, když byl tento způsob distribuce cukrínu prozrazen, zapojila Bílá do svých aktivit i matku, bydlící v osadě Sadov. Matka byla díky upozornění stanice Pirkenhammer přistižena, usvědčena místní četnickou stanicí v Dalovicích a důchodkovým úřadem odsouzena k větší pokutě. Ani to však cukerinářku neodradilo od další nezákonné činnosti.

Z počátku byl cukrín Anežce Bílé pouze donášen. Neúnavný Maroušek, pro něhož se dopadení a hlavně usvědčení cukerinářky stalo hlavním cílem, zjistil, že dovoz kontrabandu je prováděn i na motorovém kole. Evidenční značka a číslo motorového kola však bylo falešné, a proto bylo pátrání opět svedeno do slepé uličky. Vrcholem bylo, když se zboží začalo dovážet osobním automobilem! Vůz opakovaně přijel až na samotu, kde cukerinářka bydlela, jeho řidič zřejmě varován, však odjel a předával dodávku někde na odlehlejší místo. Trik s falešnou značkou se opakoval i v případě použití automobilu.

Strážmistr Maroušek byl rozhodnout dopadnout Bílou stůj co stůj, pokud možno s velkou zásobou cukrínu, a pan vrchní samozřejmě iniciativě podřízeného nebránil. Cukerinářka však měla rozsáhlou síť odběratelů a přívrženců, kterými byla o četnickových snahách včas informována. Svě odběratelky, mezi nimiž byly i zámožné selky, které levný cukrín kupovaly ke slazení kávy pro čeleď, zastrašovala tím, že v případě dopadení prozradí i je. Tudíž ani z jejich strany nebyl sebemenší zájem na dopadení cukerinářky.

Po delší době se na strážmistra mírně pousmálo štěstí, když na jedné z mnoha číhaných v blízkosti mlýna spatřil v ranním šeru odcházet z bytu Bílé mladíka, nesoucího v ruce vulkánový kufr. Jeho srdce zaplesalo, určitě kápl na dodavatele cukrínu! Ze křoví se nečekaně ozvala rázná výzva „Jménem zákona, stát!“ Mladík však nevídanou rychlostí mizí v hustém lesním křoví. Nyní musí mít Bílá doma pořádnou zásobu „koleček“ a četník proto spěchá ke mlýnu, kde budí mlynáře a s ním jde k obydlí cukerinářky. Na kladené otázky však žena rozhodně popírá jakoukoliv návštěvu, natož že by doma měla nějaký cukrín. Ochotně nabízí i prohlídku obydlí. V Marouškově hlavě se zrychleně promítne část prvního odstavce § 61 služební instrukce: „K účelu trestního řízení soudního mohou bezpečnostní orgány, nastalo-li by z prodlení nebezpečí, i bez soudcovského rozkazu z vlastní moci vykonati domovní prohlídku...“ Po půlhodinovém snažení, celý špinavý odchází zkroušeně na četnickou stanicí. Veliteli stanice Grešlovi hlásí výsledek nezdařilé domovní prohlídky a ujišťuje ho, že si Bílá určitě stěžovat nebude. Skutečně stížnost podána nebyla, ale cukerinářka se nezapomněla svým odběratelkám s radostí pochlubit, jak doběhla snaživého četníka. Několik kilogramů čerstvě dodaného cukrínu před otevřením četníkovi vhodila do škopku se špínou! Když se to Maroušek dozvěděl, mohla ho vzteky ranit mrtvice.

O to víc se nyní snažil té zpropadené ženské ukázat, zač je toho loket. Ani přepadové kontroly s orgány důchodkové kontroly neobjevily v jejím bydlišti žádnou stopu po cukrínu. Veřejným tajemstvím však bylo, že Bílá dodává „svým lidem“ sladidlo i nadále.

Strážmistr Maroušek odkoupil od jednoho kolegy, který byl přemístěn ze sousední stanice do vnitrozemí, jeho soukromého, dobře vycvičeného a ve službě používaného stopovacího psa,

německého ovčáka Bleska. Blesk si na dobrosrdečného nového pána velmi rychle zvykl a věrně ho doprovázel zejména při nočních obchůzkách. Strážmistr byl v duchu přesvědčen, že v Bleskovi získal nejlepšího pomocníka na dopadení cukerinářky. Bral ho s sebou pravidelně na číhané, ale neměl však ani jednu příležitost prozatím nového „kamaráda“ uplatnit.

V obvodu stanice se v té době vyskytla tlupa potulných cikánů, a tak bylo hlavním úkolem „doprovodit“ nevítané hosty co nejrychleji z rayonu a hnát je postrkem směrem k jejich domovské obci. Poté, co se strážmistr Maroušek s Bleskem ujistili, že potulní cikáni opustili staniční obvod, aniž by se stačili dopustit jakéhokoliv trestného činu, vraceli se v podvečer okolo mlýna do četnických kasáren k odpočinku po namáhavé službě. V dále Blesk zaregistroval postavu, pospíchající z lesa ke mlýnu. Dříve, než mohla Anežka Bílá vstoupit do svého obydlí, stál u ní četník a vyptával se, kde byla. Prý se zdržela ve vesnici a nyní spěchá domů. Tento rozhovor upoutal mlynáře, který něco poklízal na mlýnském dvoře. Bílá s sebou nic nenesla, ani podle oděvu nic nenasvědčovalo tomu, že by pod ním měla něco schovaného. Prozíravý četník však nasadil Bleska na ženinu stopu a ten se zhruba po 200 metrech zastavil u svahu, kde začal pod vysokým smrkem odhrabávat zem a jehličí, až narazil na dřevěnou bednu. V bedně, vyjmuté z úkrytu za pomoci přítomného mlynáře, bylo objeveno celých třicet kilogramů tablet cukerinu! Anežka Bílá byla strážmistrem Marouškem díky Bleskovi konečně usvědčena a ještě téhož dne dodána příslušnému kolegiálnímu důchodkovému soudu.

Ochranní psi

Kromě služebních psů, využívaných ke sledování pachových stop, používalo četnictvo také psy ochranné, sloužící výlučně k ochraně psovoda. Ochranní psi byli chováni a používáni zejména v pohraničí, v nepřístupných lesnatých, málo zalidněných oblastech a v noční době, kde to vyžadovala veřejná bezpečnost a bezpečnost službu konajících četníků. Plemeno psa nebylo rozhodující, pes však musel mít takové vlastnosti, aby zajistil bezpečnost svého vůdce prohledáváním zakrytého terénu a nepřehledných míst a ochránil ho před útoky jiných osob. Z uvedených důvodů bylo přece jen doporučováno používat stejných plemen, jako byli psi služební. Základním požadavkem byla naprostá poslušnost a ovladatelnost psa, aby se dal psovodem za každé situace bezpečně a spolehlivě odvolat a ovládat. Povolení k vodění ochranných psů do služby uděloval případ od případu velitel stanice. Podmínkou zařazení ochranného psa do výkonu služby však bylo jeho přezkoušení vůdcem služebního psa, který prověřil jeho předpoklady. Tomuto přezkoušení musel být přítomen i velitel četnického oddělení, který své stanovisko k používání dotyčného psa poznamenal do staniční služební knihy. Otázky legality používání psů četnictvem proti osobám, přičemž nebylo rozhodující, zdali se jednalo o psa ochranného či služebního, byly vyřešeny označením psa za zbraň. Podle okolností konkrétního případu bylo možno psa použít jako zbraň útočnou nebo obrannou. Pro použití psa proti osobě platily zákonné podmínky pro použití zbraně a osoba měla být před použitím psa upozorněna na možné následky s tím spojené. Jednalo se ve smyslu § 13 zákona o četnictvu za prvé o případ nutné obrany, aby četník odvrátil násilný útok, jenž byl na něho podniknut anebo jímž byl ohrožen život osoby jiné, za druhé šlo-li o zmaření násilného odporu zločince, aby bezpečnostní orgán mohl učinit zadost svému služebnímu výkonu, za třetí šlo-li o to zamezit útěku nebezpečného zlosyna, jehož nemohl jiným způsobem zadržet a za čtvrté neopustil-li zločinec na vyzvání svůj úkryt či neuposlechl-li rozkazu dát ruce vzhůru. Předpokladem použití zbraně však bylo marné použití mírnějších prostředků, kterými bylo

rozuměno: napomenutí hlasem rozkazovacím, zatčení, přiložení svěracích řetízků, pronásledování prchajícího honěním, popřípadě použitím služebního psa nebo vyzváním osob nahodile přítomných ku pomoci.

Jeden pes vydá za deset četníků...

Používání psů četnictvem bez ohledu, zdali se jednalo o psy služební či ochranné, budilo na veřejnosti značný respekt. Tomuto respektu napomáhalo i líčení různých historek (některé z nich byly i poněkud přehnané), v nichž čtyřnozí četníci zaznamenali úspěchy. Zejména pytláci, pokud se dozvěděli, že četnická stanice má psa, s velkou rychlostí mizeli do sousedního rayonu. Rovněž tak široká veřejnost se zajímala o psy, používané četnictvem a oceňovala jejich výsledky. Bez ohledu na druh zločinu se ze strany veřejnosti mnohdy ozývaly hlasy, zdali byl při jeho vyšetřování použit služební pes či nikoliv. To, zdali vůbec existovaly podmínky pro jeho použití, již nikdo nezkoumal.

Píseckou četnickou stanicí byl používán ochranný pes jménem Petar. Zruční četníci zhotovili Petarovi jakési kožené sedlo, na němž byly připevněny baterie a které pes nosil na zádech. Od baterií vedly přes vypínač drátky k žárovce se zvětšovací sklem, kterou měl Petar připevněnu na hlavě. V noční době působil Petar jako pohádková příšera, která nenechala na pokoji ani jednoho tuláka spícího ve stohu. Za tmavých nocí zase četníci otáčeli žárovku dozadu, aby jim svítila pod nohy.

Článek byl zpracován za využití povídek z autorovy knihy Případy z pátrací služby vydané v roce 2006 nakladatelstvím PRAGOLINE .

JUDr. Michal Dlouhý